

Załącznik 1 – Opis niektórych projektów dot. problemu dziedziczenia biedy / przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu zrealizowanych w ramach PIW EQUAL

W wyniku realizacji projektu „Praca w posagu” powstał model efektywnej integracji zawodowej osób z rodzin zagrożonych bezrobociem pokoleniowym. Model ten angażuje w proces udzielania pomocy środowisko lokalne, integruje powiatową i gminną pomoc instytucjonalną z systemem samopomocy obywatelskiej. Najistotniejszym elementem systemu jest tzw. animator pracy, który prowadzi nabór beneficjentów, przygotowuje diagnozę ich potrzeb i posiadanych umiejętności, współtworzy razem z rodziną plan pracy, podpisuje umowy z odpowiednimi organizacjami (np. PUP, PCPR, OPS) i w oparciu o środki i narzędzia uzyskane z lokalnych instytucji i organizacji ten plan realizuje, wykorzystując także zewnętrzne formy wsparcia, np. kursy i szkolenia. W swojej działalności może korzystać z pomocy Klubów Wsparcia Koleżeńskiego, wywodzących się ze społeczności lokalnej i działających na zasadzie wolontariatu, oraz z usług operatora informacji – nowego aktora lokalnego rynku - który gromadzi i udostępnia dane niezbędne do skutecznego prowadzenia programu. Organizacją i monitorowaniem wdrożenia zajmuje się rada społeczna, której zadaniem jest m.in.: kwalifikacja rodzin bezrobotnych, wybór instytucji współpracujących przy wdrażaniu systemu, koordynacja działań i modyfikacja przyjętych procedur. Upowszechnianie zastosowania tego modelu jest jednym ze wskazań KPPU w ramach walki z problemem dziedziczonego ubóstwa (Działanie III.2.1.g).

Projekt „**Odziedzicz pracę**” zakończył się opracowaniem dualnego modelu szkolenia zawodowo-aktywizującego dla osób długotrwale bezrobotnych i członków ich rodzin. Obejmuje on dwie ścieżki edukacyjne: zawodową – dla osób bezrobotnych oraz aktywizującą – dla członków ich rodziny, z jednej strony ułatwiając beneficjentom przełamanie dotychczasowych negatywnych przyzwyczajeń oraz zmianę stylu życia, z drugiej strony dostarczając niezbędnych bodźców motywujących do działania członków rodzin bezrobotnych poprzez zajęcia terapeutyczno-motywująco-aktywizujące, stymulując rozwoju społeczny i zawodowy oraz przeciwdziałając syndromowi wyuczonej bezradności rodziny jako całości. Zastosowanie modelu wymaga porozumienia i ścisłej współpracy OPS i PUP.

W ramach projektu „**Druga szansa**” powstał model działania „asystenta rodzinnego” - doradcy i przewodnika osób, które znalazły się na marginesie życia społecznego i członków ich rodzin, w tym szczególnie dzieci. Działania asystenta obejmują kompleksowe, zindywidualizowane wsparcie udzielane beneficjentom - począwszy od zajęcia się rozwiązaniem podstawowych problemów socjalnych rodzin - mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych, poprzez dbałość o rozwiązanie problemów psychologicznych podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej), po wspieranie ich w podejmowaniu aktywności społecznej, łagodni ewentualne konflikty z sąsiadami, rodziną czy przedstawicielami placówek pomocy społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Wdrożenie modelu wymaga lokalnej współpracy wielu instytucji – OPSy, urzędy pracy, szkoły, instytucje szkoleniowe, sąd, poradnie zdrowia itp.) oraz uzyskanie wsparcia ze strony społeczności lokalnej (mieszkańcy, przedsiębiorcy).

Projekt **„Partnerstwo dla Zawidawia...”** zakończył się wypracowaniem narzędzi skutecznego zapobiegania nierównościom w dostępie do rynku pracy, które występują w specyficznych warunkach postindustrialnego osiedla w dużej aglomeracji. Rozwiązanie polega na zintegrowanych działaniach miejskich i lokalnych instytucji (szkoły wyższe, samorząd lokalny, organizacje pozarządowe, instytucje rynku pracy, pracodawcy) oraz liderów środowiskowych (księża, nauczyciele, społecznicy, związkowcy, przedstawiciele grup młodzieżowych). Obejmuje ono dwa główne elementy: miejskie i strefowe wskaźniki społeczne, które umożliwiają identyfikację pojawiających się problemów społecznych (niska aktywność zawodowa, poziom bezrobocia, patologie w rodzinach i wśród młodzieży itp.) oraz niekorzystnych zjawisk (brak miejsc i sposobów na spędzanie wolnego czasu, brak punktów wsparcia, itp.), oraz Pakt Lokalny, stanowiący koalicję na rzecz rozwoju, która w oparciu o diagnozę podejmuje działania w zagrożonej strefie. Model przewiduje także powstawanie Punktów Integracji Społecznej, gdzie beneficjenci mogą uzyskać informacje, otrzymać wsparcie przy poszukiwaniu pracy lub zgłosić inicjatywę obywatelską oraz stworzenie integrującego społeczność lokalną Centrum Aktywności - miejsca spotkań oraz organizacji imprez osiedlowych, ze stałym dostępem do Internetu, usług rynku pracy i szkoleń.

W ramach projektu **„Razem”** została opracowana koncepcja wsi tematycznej. Opiera się ona na założeniu, że dana wieś funkcjonuje jako swoista firma i oferuje kompleksowy produkt. Podstawą tworzenia wioski tematycznej jest lokalny kapitał społeczny – ludzki, kulturowy, informacyjny i przyrodniczy. Model ten ma na celu umożliwienie wchodzenia i powrotu na rynek pracy mieszkańcom obszarów dotkniętych degradacją cywilizacyjną w związku ze zmianami struktury ekonomicznej wsi, a zwłaszcza upadkiem tzw. rolnictwa uspołecznionego.

Inne projekty zrealizowane w ramach PIW EQUAL (temat D – „Wzmocnienie krajowej gospodarki społecznej (trzeciego sektora), a w szczególności usług na rzecz społeczności lokalnych, oraz poprawa jakości miejsc pracy”), z opisem których warto się zapoznać (<http://www.equal.org.pl/baza.php?lang=pl>) to:

- **„W stronę polskiego modelu gospodarki społecznej – budujemy nowy Lisków”;**
- **„Gospodarka Społeczna na Bursztynowym Szlaku”;**
- **„Mazurski Feniks”;**
- **„Partnerstwo Inicjatyw Nowohuckich”.**